

Uredništvo in upravljanje:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

**Izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.**

Rokopisi se ne vračajo.

**Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure popold.**

Telefon št. 113.

STRAŽA

Harščina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila
se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 119.

Maribor, dne 9. oktobra 1911.

Letnik III.

Velekapital — oderuh.

V dragih časih živimo, temu se ne da oporekati. Vsakdo, ki ne razpolaga z ogromnimi dohodki, čuti draginjo v svojem vsakdanjem življenju. Denar nima že nobene vrednosti več. Malenkosti, ki smo jih smatrali včasih za bagatelne postranosti, pridejo zdaj v proračunu že močno v poštev, še večkrat v računu „malega človeka“. Prišlo je že tako daleč, da se prirejajo draginjske revolte, in celo grozni govor revolverskih strelav v parlamentu je bil posredni odmev težke gospodarske krize ter zločinskih hujskanj, ki so ž njo v zvezi.

Fakta draginje se tedaj ne da spraviti s sveta. Največja hinavščina in kaznjiva zlobnost pa je, če se skuša sedaj od socialno-demokratske in svobodni-selne meščanske strani hujskati proti kmetu kot povzročitelju neznosnega gospodarskega stanja. Ti ljudje so tako brezvestni, da jim niti žalostni položaj ljudskih mas ne brani, da bi si ob njem ne skuhali svoje strankarske juhi. Dobro vedo, da kmetu ne evo-to rožnati časi, da je kmetijstvo v stalnem nazadova-nju, ne mogoče radi lenobe kmečkega ljudstva, tem-več radi nemogočih življenjskih pogojev. Znano jim je, da se naše kmečko ljudstvo muči s težkim delom od zore do mraka, toda da ne napreduje v drugem kot v zadolževanju, da pri njem ne igra mesno vpraša-nje take vitalne važnosti kakor po mestih, ker je kmet zadovoljen, če mu zadiši vsako nedeljo po hiši vonj mesa. In vendar se ti ljudje ne sramujejo hujskati dan za dnem proti kmečkemu stanu in ga slikati kot oderuha. Dela se to iz dveh vzrokov: uničiti se hoče kmečki stan, ki tvori temelj in glavno oporo sedanje družbe, in odvrniti se hoče pozornost od pravih izse-sevalcev in izžemalcev širokih ljudskih plasti.

Z bengalično lučjo je previdno in fino, a krep-ko posvetil v te razmere finančni minister Meyer v svojem eksposu za proračunu, ki ga je podal v pet-kovi seji državne zbornice. Povedal je, da je lastni kapital mobilnih bank v minolem letu narasel za 300 milijonov kron in vloženi kapital v teh bankah za več kot še enkrat toliko. Samo vloge na vložne knjižice so se zvišale v prvih sedmih mesecih tekočega leta za 150 milijonov kron. Minister je sicer rekel, da kaže-jo ta dejstva na živahnost gospodarskega življenja. Toda hotel je s tem samo nekoliko ublažiti silo svoje obsodbe, ker izvajati se mora iz teh konštalacij po-vsem nekaj drugega.

PODLISTEK.

Ljubezen premore vse.

(Povestica iz življenja. Priročil A. Leben.)

(Dalje.)

Šestan ni imel ničesar proti temu; če hoče Loj-ze ostati, naj le ostane; on sam mora pogledati ne-koliko po posestvu, če je vse v redu, in se bo kmalu vrnil. Lojze je prav rad ostal.

Beta se mu je vsedla nasproti ter mu nepremi-čno zrla v obraz. Tako lepo bi bila rada z njim go-vorila, a ničesar ni mogla spraviti iz sebe. Zdelo se ji je, kakor da bi jo kaj tiščalo in stiskalo za grlo, večkrat je morala iti iz kože ter se razjokati.

„Ali, Beta, kaj pa ti je?“ vprašal je primiciant. „Danes si tako nekako tiha in imaš vedno solzne oči.“

„No, ker me pač silno veseli, gospod Alojz, da si tako daleč prišel, kaj ne, jaz ti smem reči „ti“? Vikati te pač ne morem.“

„Beta, govori naravnost, kakor si od prej na-vajena.“

„Je-li da, gospod Lojze, ti ne boš pozabil na-me, ako ne prideš več na Planino k meni“, prosila je ženica.

„Gotovo ne, Beta, nikoli, dokler bom živ!“

Beta gre zopet iz sobe in se dolgo ne vrne.

Ko pride nazaj, prinese v roki lep, pisan moš-njiček. Položi ga pred primicianta ter reče:

„Gospod Lojze, tu imam majhno darilce, ki ti ga dam za tvojo primicijo. Varčevala sem štiri leta ter sem se že dolgo veselila, da ti ga morem podariti. Malenkost je, toda jaz nimam več — razven te-ga je v mošnjičku mal srebrn križec; tega mi je po-daril moj mož pri poroki. Kaj ne, ti boš to sprejel, boš mi napravil veliko veselje?“

Primiciant odpre mošnjiček. Bilo je v njem sto lepih, svetlih kron.

V naših življenjskih pogojih je kriza. Vseposod se sliši o nezmožnosti eksistiranja. Zdi se, kakor da grozi splošen polom. In v teh težkih, za milijone kri-tičnih časih vidimo, da se velekapital z neverjetno hit-rico množi. Vseposod mizerija. Na kmetih nepresta-ne tožbe o pretečem gladu in silni bedi, po mestih jok in revoltiranje stotisočev, pri milijonarjih in borzi-janeih pa kopičenje milijonov, to je slika sedanjega gospodarskega položaja. Kdo je tedaj oni, ki povzro-ča draginjo, ki s kruto roko meče v ubožstvo milijone, ni težko uganiti. Vsa prerokovanja med posameznimi stanovi, vsa surova očitanja, ki si jih mečeta v obraz dan za dnem kmet in delavec, niso na mestu. Izvira-jo iz nepoznanja razmer in iz peklenske prekanjeno-sti bogatih izžemalcev, ki po svojem časopisju in po svojih strankah, oziroma njih poslušnih voditeljih, ne-tijo ogenj sovraštva med širokimi masami samimi. Le predobro vedo, da bi se drugače obrnila ljudska pest proti njim, ki se radi nasilnosti svojih žepov igrajo hladnokrvno z obstojem milijonov, zato skrbje, da se reveži med sabo pobijajo, ker potem oni lahko ribari-jo v kalnem. Mi pa zapišemo in vsakdo nam mora pri-trditi: velekapital — oderuh.

Vojska med Italijo in Turčijo.

Tripolis zaseden.

Tripolis so dne 5. t. m. zasedli Italijani po kratkem obstreljevanju. Krogle so v mestu napravi-le malo škode. V mestu je še sedaj 2000 Evropejcev. Šest vojakov in šest judov je bilo ubitih. Po izkrea-nju italijanskih mornarjev v fortu Sultanie, so se po-dali arabski domačini, ki izhajajo od rodov okoli me-sta, na krov admiralske ladje in so izjavili, da se podvržejo, samo če se neha z obstreljevanjem. Izkrcalo se je še nadaljne kompanije mornarjev s topovi in strojnimi puškami ter se je definitivno zasedlo mesto Tripolis z vojaško močjo.

Bosanski mohamedanci grofu Aehrenthalu.

Mohamedanska stranka v bosanskem saboru je brzojavila grofu Aehrenthalu, da sočustvujejo kot pri-padniki carigradskega kalifata z usodo Turčije, ker smatrajo puškami ter se je definitivno zasedlo mesto Tripolis z vojaško močjo.

Potisnil je denar nazaj ter dejal:

„Ne, Beta, to je preveč! (Tega ne morem nik-dar sprejeti; to je tvoj bridko pridobljen zaslužek — nekaj malega bom vzel, ker tako želiš, ali toliko ne sprejemem nikdar in nikoli!“

„Ljubi Lojze, ti mi narejaš veliko žalost. Glej, jaz še nisem ničesar za tebe storila, bi pa vendar rada bila deležna tvojega veselja. Glej, Lojze, bodi tako dober, ne vzemi mi tega veselja! Deni v žep to malenkost in nikomur ne povej ničesar — je-li da, Lojze?“

„Beta, kaj pa naj jaz tebi dam zato?“

„Kaj boš ti meni dal? Ničesar! Spomnil se me boš pri svoji prvi sveti maši; in Jožeta, mojega raj-nega moža, tudi, če še potrebuje, je-li da? Rajni je lepo umrl; naš Gospod mu je gotovo vse odpustil — toda, kaj ne, ti se boš spomnil na naju pri svoji no-vi sveti maši?“

„Gotovo. Beta, čisto gotovo, takoj za mojimi krušnimi stariši in za mojimi nepoznanimi stariši prideš ti na vrsto.“

„Je lepo; Lojze, da na svoje prave stariše tudi zmislíš, je prav lepo“, reče Beta s tresočim se gla-som.

„Da, če bi vedel, da moja mati še živi, in kje da biva — sto ur daleč bi šel, da bi jo poiskal ter pripeljal sem, da bi se z menoj veselila.“

„Lojze! Lojze!“ zaplaka sedaj stara ženica na glas; zakrije si s predpasnikom obraz in ihti bo-lestno.

„Ali, Beta, kaj ti pa vendar je?“ vprašal je prestrašeno primiciant.

Beta je spustila predpasnik raz obraz, njene ustnice so se nervozno premikale, njenó lice je nag-loma spreminjalo barvo, z vso silo je hotelo iz nje-nih prs nekaj na dan. Odprla je že usta, a zopet jih je zaprla; naslednje je rekla čisto narahlo:

„Ti se mi tako smiliš, Lojze, tako silno smiliš se mi.“

hamedancev, naj skupno z drugimi evropskimi fak-torji deluje na to, da se prepreči nadaljnje preliva-nje krvi. Italija je napadla mirno Turčijo v trenutku, ko je ta uvajala v deželi evropsko kulturo. Bosanski mohamedanci upajo, da se bo postavila monarhija na stran pravice. To bi prineslo monarhiji čast, pa tudi korist.

Stališče Avstro-Ogrske.

„Evening Times“ vedo poročati, da namerava Avstro-Ogrska nastopati proti Italiji, in to vsled ita-lijanskih operacij ob balkanskem nabrežju, proti če-mur bo Avstro-Ogrska energično protestirala.

Spopadi v Rdečem morju.

Dne 2. t. m. sta dve italijanski vojni ladji iz-strelili na mesto Hodeida 21 granat, od katerih je e-na zadela spremljevalni čoln v luki zasedranega ang-leškega križarja „Guidhall“. Vsled tega je dragoman angleškega konzulata brzojavnim potom zahteval, da se takoj pošlje vsaj ena vojna ladja.

Albanci za Turčijo.

Carigradski albanski klub „Baškim“ je izdal proglas, v katerem zavrača trditve, češ, da so Alban-ci v zvezi z Garibaldinci. Proglas zagotavlja, da so Albanci pripravljeni bojovati se za državo.

Bojkot proti italijanski trgovini.

List „Sabah“ poziva, naj se proglasi strog boj-kot italijanski trgovini.

Kairo: Domači listi agitirajo močno za bojkot italijanskega blaga. Več mohamedanskih družb je vze-lo svoje glavnice iz rimske banke. — Turška vlada je sporočila egiptovski vladi, da je ugasniti svetilni-ke v turških pristaniščih. Glavni ravnatelj egiptov-skih pristanišč se je obrnil do angleške vlade za na-vodila, na kar je ta odredila, da se v egiptovskih pri-staniščih nima ugasniti svetilnikov.

Avstrijski Lloyd in bojkot italijan-skega blaga v Turčiji.

Glavno ravnateljstvo avstrijskega Lloydja je na-znanilo spedijskim tvrdkam, da Lloyd ne prevzame radi turškega bojkota prevoza italijanskega blaga v pristanišča v Levanti. — Nadalje naznanja Lloyd, da je otvoril radi povečanja prometa z Egiptom novo trgovinsko progo v Aleksandrijo, tako, da bodo vozili odslej trije parniki na teden v Aleksandrijo. — No-vi parnik „Vienna“ se je na svoji prvi vožnji jako dobro obnesel. Vkljub temu, da se je pri odhodu za-

„Zakaj se ti smilim, Beta?“ poizveduje mladi duhovnik.

„Ker nimaš pravih starišev“, šepeta dekla.

„Tvoja moji krušni stariši so tako ljubeznjivi in srčno dobri z menoj.“

„Pač res, ljubeznjivi in dobri, moraš jih prav lepo zahvaliti, gospod Lojze.“

Zahvali se je vrnil gospodar in prekinil njiju razgovor.

Šestan je bil danes izredno dobre volje.

Ko sta se z jedili, ki jima jih je predstavila Be-ta, dovolj pokrepčala, podala sta se na pot. Morala bi še celo sosedno vas vabiti na primicijo in predno prideta domov, bo že gotovo trdi mrak.

Ko sta se bila poslovila, stisnila je Beta še en-krat primiciantu desnico ter rekla šepetaje:

„Ničesar povedati, gospod Alojz, kaj ne, niče-sar povedati!“

Ta je pokimal z glavo. Nato je izvlekel iz bre-virja podobico ter jo dal dekli:

„Tu imaš spominek na mojo novo sveto mašo“, je dejal, „skoro bi pozabil — pozneje dobiš večjo in lepšo — in še enkrat prav srčno zahvala!“

In odšla sta.

Beta je poljubila podobico; otrnila jo je in tu je videla napisano njegovo ime z debelimi črkami:

„Alojz Šestan“

Zopet si je otrnila solze in nesla podobico v svojo stanovanje.

Jutro nove maše je napočilo. Nebo je bilo jas-no in kristalno čisto. Nobena meglica ga ni kalila in ružeči solnčni žarki so pozlajali obronke zelenih hrib-čkov ter se vsuli na ravno, bogato polje. V vasi je bilo že vse na nogah. V župnijski cerkvi se je ta dan služilo več sv. maš, in verniki so trumoma pri-hajali v cerkev in zopet odhajali. Cerkev in bližnji hrami so bili razkošno, veličastno in praznično okin-čani.

(Dalje prihi.)

kasnel za tri ure in kljub vihnemu vremenu na morju, je došel v Aleksandrijo v 70. urah, mesto v 72., kakor je bilo preračunljeno.

40 Lahov v Celovcu mobiliziranih.

V nedeljo dne 1. t. m. je bilo poklicanih poč o-rožje 40 v Celovcu živčih Lahov, laških podanikov. Navodila italijanskega ministrstva vojne mornarice glede turških ladij.

Ministrstvo vojne mornarice je dalo poveljnikom pristanišč sledeča navodila:

1. Turške ladije, ki so se v trenutku napovedi vojne nahajale v italijanskih pristaniščih, se imajo pustiti na svobodo, da odplujejo v svoja domača pristanišča, oziroma kamor so namenjene.

2. Druge turške ladije se imajo zapleniti.

3. Turškim ladijam, ki so v sili primorane za-teči se v kakšno italijansko pristanišče, se imajo dovoliti, da ostanejo tamkaj le toliko časa, kolikor je neobho-dno potrebno, da zamorejo zopet odpluti.

4. Kar se tiče blaga nevtralnih držav, nahaja-jočega se na zajetih turških ladijah, naj se tozadev-no prosi navodil pri italijanskem ministrstvu vojne mornarice.

Med ljudstvom.

Dekliški dan pri Veliki Nedelji.

Na včerajšnji nedeljo, dne 8. oktobra, so se v zelo velikem številu zbrala pri Veliki Nedelji dekleta Marijine družbe in Dekliške zveze velikonedeljske dekanije. Cerkevni govor in slovesno sv. mašo je imel g. Kaplan Štuhec. Okoli 300 deklet je pristopilo k sv. obhajilu. Po sv. obhajilu se je začelo zborovanje pred cerkvijo. Zbrana dekleta pozdravi g. dr. Hohnjec. Za predsednico se izvoli predsednica središke Dekliške zveze, Marija Lončarič, ki da besedo g. dr. Hohnjecu. G. govornik opozarja na štiri čednosti, ki morajo diti srce slovenskega dekleta: bogoljubje, deloljubje, domoljubje, rodoljubje. Spodbuja dekleta iz Velike Nedelje, naj rade pristopajo k Dekliški zvezi, ki se ravno ta dan pri njih ustanovi. Domači g. župnik Menhart predlaga odbor novoustanovljene Dekliške zveze. Nastopi 19 govornic in deklamatoric, od Smiklavža, Sv. Boltenka, iz Središča, od Svetinje, iz domače župnije, od Sv. Jurja ob Ščavnici, Ljutomeru, iz Ptuja. H koncu se spomni Jožefa Štamoergerja iz Središča ubogih dijakov in začne pobirati za Dijaško kuhinjo. Nabralo se je 17 K. Po večernicah so doma-ča dekleta prav lepo predstavljala „Svojeglavno Min-ko“.

Dramlje.

Včeraj po rani službi božji se je vršilo pri nas gospodarsko predavanje. Predaval je g. Vlad. Puš-njak iz Maribora, ki nam je podal razvoj zadružništva, obširno orisal dosežanje uspeha zadrug, zlasti kmečkih posojilnic, ter začrtal bodoče delo istih (so-delovanje pri razdolževanju kmečkih posestev, bojpro-ti razkosavanju posestev, posredovanje pri nakupu in prodaji). Seznanil nas je tudi z delom Osrednje za-druge za vnovčevanje živine in pospeševanje živino-reje v Mariboru in pozival kmetje k tesni organizaci-ji. Zborovalci, ko so napolnili zborovalno sobo, so o-dobraval izvajanja govornika.

Studenci pri Mariboru.

Tukajšnje slov. kat. izobraževalno društvo je priredilo na včerajšnji nedeljo vinsko trgatve, ki je bila z ozirom na okoliščine jako dobro obiskana. Raz-položenje je bilo kar najboljšo, zlasti trgatve sama na sebi je vzbujala dokaj zanimanja, pa tudi boj s konfeti in kačami je bil jako živahen. Pozno v noč je trajala društvena prireditev in se končala s splošno željo, da naše društvo priredi kmalu zopet kaj slične-ga. Bilo je zares prijetno v krogu naših rodni bra-tov, ki še niso sramotno zatajili svoje materine besede in vere.

Gradec.

Slov. kat. izobraževalno društvo „Kres“ je ime-lo včeraj, dne 8. oktobra po početnicah zopet prvo, redno zborovanje. Prostori so bili natlačeno polni. Imeli smo kar tri govornike iz domovine v svoji sre-dini.

G. župnik Kalan je govoril o namenu in delu društva sv. Marte ter o antialkoholnem vprašanju.

G. posl. dr. Korošec je govoril o socialni iz-obrazbi v naših organizacijah, ki ne ustvarjajo Nje-gušev, ampak mlade moške, ki svoje znanje in delova-nje kažejo v skrbi za svoje sotrpine, kakor se je po-kazalo to pri zadnjem štrajku mizarskih pomočnikov v Gradcu.

G. posl. dr. Krek je govoril o revolucionar-nem bistvu Marxovega socializma in navduševal mla-deniče, da pridno obiskujejo socialne kurze, ki jih bo-do prirejali Zarjani v društvu „Kres“.

Graški Slovenci znajo ceniti vedno bolj „Kres“ kot ognjišče narodnega življenja v mestu, in zato ni čudo, da se od dne do dne veča narodna kolonija v Gradcu.

Politični pregled.

Državni zbor.

Dunaj, dne 6. oktobra.

Po prečitaniu došlih vlog je predložil finančni minister proračun za leto 1912 in računski zaključek za leto 1910 ter pospremil predlogo s poldrugournim ekspezejem. Minister je pred vsem opozarjal na to, da pri ugotovitvi preliminarja za leto 1912. ni bilo

na razpolago izrednih virov za dohodke, kakor v lanskem letu dobiček pri kovanem denarju, in da je bilo treba preliminar za leto 1912. sestaviti tem pre-vidnejše, ker je bil za leto 1911. nenavadno visok in je bilo treba pritegniti razpoložljive rezerve v veliko višji meri, kakor pa sicer.

Nato je primerjal uspehe državnega gospodar-stva v letu 1910, da pa je bilo treba preliminarirati pod dejanski iznos v letu 1910 užitinski davek, kol-kovino, pristojbinski davek in davek na vozne listke, ker pri teh višjih dohodkih vlada velika izpremenljivost, kakoršna je pač konstelacija v gospodarskem življenju.

Minister je nato razpravljal o posameznih na-slovih proračuna in povdarjal, da se iz ugodnega razvoja državnih dohodkov da sklepati, da se ugod-no in zdravo razvija tudi narodno gospodarstvo v marsikateri panogi. Vzlic temu pa je dejal, da je bi-lo le težavno napraviti ravnovesje v državnem gospo-darstvu, dasiravno so to z ene strani omogočevali zvišani dohodki. Mnogim važnim potrebam držayne-ga življenja ni bilo mogoče ugoditi in za del železniških investicij in odplačil se bo moralo dobiti pokritje potom posojila. Povdarjal je, da mora ponavljati, kar je že rekel njegov prednik, da je zvišanje državnih dohodkov brezpogojno potrebno.

V nadaljnjem je minister napovedal predložitev raznih davčnih predlog, med njimi razširitev dodat-nega zakona za delniške družbe, pri čemer je zviša-nje davka nameravano še-le ob začetku zvišanih do-hodkov, dočim naj se za začetni štadij priznajo pod-jetjem gotove olajšave.

Govoreč o tem, česa je upati v bodočnosti, je poudarjal, da so podlage avstrijskega pridobitnega življenja zdrave in da kaže vse gospodarsko življe-nje razveseljiv napredek. Nazadujejo le kurzi rent, kar se pa opaža tudi v drugih državah.

Nato se je nadaljevala razprava o draginji. Ko sta poslanka Kraus in Fresl utemeljevala svoje pred-loge, se je razprava prekinila.

Sledila je nato cela vrsta vprašanj o včerajš-njih dogodkih ob prihodu deputacije o zadevi češke šole na Dunaju, pri čemer je prišlo do živahnih raz-porov med socialnimi demokrati in nemškimi poslanci, na kar je bila seja zaključena.

Prihodnja seja v torek, dne 10. oktobra.

Volitev državnozbornskega predsed-stva.

Veliko senzacijo je v parlamentarnih krogih vz-budila današnja definitivna volitev predsedstva drž. zbornice. Predsednik dr. Sylvester je dobil nam-reč več kakor 100 glasov manj, kakor pa pri prvi vo-litvi. Temu izidu volitev je bilo gotovo povod to, da se je dr. Sylvester v parlamentarnih počitnicah v svo-jih govorih postavljaj na skrajno nemško stališče in mu je njegova nerodnost vzela zaupanje zbornice ter povzročila, da so se zlasti slovenski poslanci deloma absentirali, ali pa oddali prazne listke. Ima pa tudi med Nemci nasprotnikov.

Nemški krščanski socialci so se obrnili na slo-vanske poslance, da bi preprečili izvolitev socialno-demokratskega poslanca Pernerstorferja za podpred-sednika, toda slovenski poslanci so jim odgovorili, da ne prelomijo svoječasnega kompromisa, da se bodo držali dane besede. Tako je bil izvoljen Pernerstor-fer za podpredsednika. Izvoljeni so tudi vsi drugi prejšnji podpredsedniki, med njimi tudi član Hrvaško-slov. kluba, Pogačnik.

Posl. dr. Roškar je stavil dne 5. oktobra predlog za izdatno državno podporo za vse, ki so bili v mariborskem in ljubotomskem sodnem okraju poško-dovani po raznih vremenskih uimih. Zahteval je hit-re in zadostne pomoči.

Vlada je predložila državni zbornici zakonski načrt, po katerem se zvišajo aktivitetne doklade dr-žavnih uradnikov, počenši s VI. činovnim razredom, kakor tudi poduradnikom in slugam. Aktivitetne do-klade se zvišajo uradnikom VI. činovnega razreda za 10, VII. činovnega razreda za 15, VIII. in IX. čin. razreda za 20, X. činovnega razreda za 25 in XI. činovnega razreda za 30, pri poduradnikih in slugah pa za 15% dosežanje aktivitetne doklade.

Vlada je predložila tudi predlogo o hišnem dav-ku. Davčna prostost naj bi se po vladnem načrtu o-mejila na šest let. Odpada pa dosežanje petodstotni davek. Pri malih hišah se zniža davek na 7%. Za prezidave se z ozirom na špekulacije obdrži doseda-nji 5% davek.

Napadalec ministra dr. pl. Hochenburgerja.

Šibeniški župan in deželni poslanec dr. Iv. Kr-stelj je sporočil „N. Fr. Presse“ sledeče zanimive po-datke o napadalcu Njegušu: Oče Njegušev je bil go-stilničar in njegovi stariši so bili alkoholiki. Njeguš se je kazal zmiraj nemirnega in nasilnega. Bil je naj-prej pristaš Ljudske stranke, a za tem je pristopil k socialistični. S policijo je bil zmiraj v konfliktu in je bil že neštetokrat kaznovan. V zadnjem času je pre-potoval Srbijo in Hrvaško. Popolnoma nerazumljivo je, zakaj da je izvršil napad.

Državni proračun za leto 1912.

Finančni minister je predložil državni zbornici svoj proračun. Proračun je jako suhoparen. Prav nič velikega se ne da posneti iz njega. Vse izvan-redno in veliko se je odložilo do časa, da bo izvele-na finančna reforma; celo niti izvanredni izdatki za vojno in mornarico niso sprejeti.

Skupni zahtevek znaša približno 2.916.851.263 K; pokritja je 2.916.990.344 K, preostane potemtakem še 139.081 K.

Kar se tiče izdatkov, se pri posameznih resor-tih dobijo čisto interesantne točke. Ministrstvo za no-tranje zahteva več kot 2 milijona kron. V tej svoti je zapadenih 460.000 K, ki jih je izdala vla-da za odredbe proti epidemijam in precejšnja svota za policijske oblasti in njihove organe.

Resort deželno-brambovskega ministrstva izka-zuje večji zahtevek približno 4.4 milijonov kron. To je pa v zvezi z brambo reformo, ker deželna bram-ba zahteva sama za-se 3.8 mil.

Ministrstvo za uk in bogočastje rabi 8 milijo-nov več kot letos. Prispevati mora k večjim cerkve-nim stavbam in za vseučilišča zahteva okoli tri mil. več.

Za svoj lastni resort rabi finančni minister za skoro 11 milijonov kron več kakor letos. Največji del tega odpada na plačevanje obresti za državni dolg, ki so zopet narastle za več kot 7 mil.

Trgovinsko ministrstvo je zvišalo svoj zahtevek skoro za 10.5 milijonov kron, ki odpačajo skoroda či-sto na poštno in brzojavno inštitucijo. Za zgradbo in vzdrževanje brzojavnih in telefoničnih naprav se je preliminarilo za kakih 5 mil. več.

V železniškem ministrstvu zahtevajo 12.5 mili-jonov kron več, kot druga leta. Iz te številke je jas-no razvidna vsa mizerija naših državnih železnic. Država je pri svojih železnicah za približno 95 mil. pasivna.

Ministrstvo za javna dela zahteva 12.5 milijo-nov kron več. Ta svota se po večini porabi pri trž. rudnikih.

„Enotni češki klub.“

Dne 6. t. m. je imel „Enotni češki klub“ sejo, v kateri je poročal poslanec Fiedler o političnem po-ložaju. Ob tej priliki je bil tudi oficiozno poravnana spor med „Enotnim češkim klubom“ in Masarykovim neodvisnim klubom. Posl. profesor Masaryk je bil izvoljen v parlamentarno komisijo „Enotnega češkega kluba“.

Hrvaško-slovenski klub o položaju.

Dne 6. t. m. se je vršila seja Hrvaško-sloven-skega kluba. Načelnik dr. Šusteršič je izrazil veliko ogorčenje kluba nad dogodki, ki so se vršili dne 5. t. m. v zborovalni dvorani parlamenta. Dr. Šusteršič je med drugim izjavil: „Smodnik in svinec sta orožje despotizma, ne pa demokracije!“ (Veliko odobravanje.) Na predlog dr. Šusteršiča se je soglasno sklenilo, za-beležiti izjavo ogorčenja v protokol seje. Nato je klub debatiral o definitivni izvolitvi zborničnega predse-dnika. Načelnik dr. Šusteršič je poročal o svoji kon-ferenci z ministrskim predsednikom baronom Gaut-schem, o čemer se je razvila živahna debata. Zlasti odločno se je povdarjalo sledeče:

1. Vprašanje vodnih cest ni nikakor samo vprašanje petih kronovin, kakor to naglašava vlada, marveč južne dežele stoje odločno na stališču, da se jim mora dovoliti na vsak način primerna kompenzacija, ako se sklene vodovodni zakon za severne dežele.

2. Hrvaško-slovenski klub izjavlja, da je v svr-ho povišanja uradniških in državnouslužbeniških plač votiranje novih davkov ali povišanje tarifov čisto ne-sprejemljivo.

3. Ker se je na podlagi različnih vesti izvede-lo, da so avstrijski posredovalci pripravljeni, dovoliti Ogrski za dovoljenje uvoza mesa drugo progo na Ka-šov-oderberški železnici, so člani hrvaško-slovenskega kluba to najostreje obsojali in izrazili svojo skrajno nezadovoljnost z vedenjem vlade v vprašanju dalma-tinskih železnic.

Sklepalo se še ni in se bo debata nadaljevala tekoči teden. Do sklepov ne bo prišlo pred četrtkom ali petkom.

Obletnica proglašenja portugalske republike.

„Ag. Havas“ poroča iz Lizabone, da so oblet-nico proglašenja republike praznovali z velikim nav-dušenjem. Prebivalstvo je pokazalo, da ostane zvesto vladajočemu režimu. Angleška poročila, da so zased-li monarhisti severno Portugalsko, so neosnovana.

Najnovejša poročila govore o uspehih monarhi-stov.

Raznoterosti.

Maturitetna slavnost v Mariboru. Dne 3. in 4. t. m. so obhajali v Mariboru 30letnico mature oni, ki so leta 1881 zapustili učiteljske v Mariboru. Od 33 maturantov jih je umrlo 9. Slavnosti so se udeležili sledeči: Alojzij Arnejčič, šolski vodja v Pamečah; Adol-f Gajšek, ravnatelj meščanske šole v Brucku; An-ton Hofbauer, nadučitelj v Kamnici pri Mariboru; V. Jug, nadučitelj v Podovi pri Račjem; Iv. Karba, u-čitelj na Franc Josipovi deški šoli v Ljutomeru; Mat. Kavčič, nadučitelj v Turkloštru pri Laškem; Simon Kellenberger, nadučitelj v Svečini; Josip Krajnc, učitelj na drugi deški šoli v Mariboru; Miloš Lev-stik, učitelj na deški okoliški šoli v Celju; Ivan Pirih, nadučitelj v Konjicah; Anton Porekar, nadučitelj na Humu pri Ormožu; Martin Salamon, nadučitelj pri Sv. Miklavžu pri Ormožu; Alojzij Seidler, nadučitelj na Pobrežju; Ivan Smolnikar, šolski vodja v Zavod-nji pri Šoštanj; Jakob Vrunker, učitelj v Leskovcu pri Ptuj.

Iz srednješolske službe. Ravnatelj mariborske gimnazije profesor Glowacki je dobil daljši dopust. Nadomeštuje ga profesor dr. Šorn. Kakor se sliši, se profesor Glowacki ne povrne več na svoje dosedanje mesto.

Prometne razmere na progi Zidani Most—Zagreb so znana kalamiteta. Nujna želja prebivalstva po uvedbi novega para osebnih vlakov, katerih prvi bi odhajal iz Zagreba proti večeru, in drugi se pozno zvečer vrnil iz Zidanega Mosta, tako, da bi imela na Zidanem Mostu zveze proti Gradcu in Ljubljani (Trstu) ter narobe, ta nujna zahteva se more v bližnji prihodnosti uresničiti, ako vsi poklicani faktorji store svojo dolžnost; saj bi bilo zelo čudno, da bi se ne moglo doseči vlaka, ki bi izpolnil 9urno vrzel v voznem redu, ki je brez vsakega osebnega vlaka v smeri Zagreb—Zidani Most. Pot pri generalnem ravnateljstvu je dovolj uglajena po opetovanih poizvedovanjih in interpelacijah poslanca dr. Benkoviča; treba je le še krepkega impulza iz vrst interesentov, ki so bili dosedaj popolnoma pasivni. Ko se je dr. Benkovič letos spomladi dne 24. aprila obrnil s pismi na županstvu Sevnica in Krško, da bi se začela prepotrebna akcija, odgovorili ste obe županstvu z — molkom. Dopolniti „Slov. Naroda“ iz Sevnice in Krškega, ki sta nedavno podregala v to stvar, naj se le obrneta na adresu teh županstev za informacijo o stanju zadeve (isto velja tudi o akciji za telefonsko zvezo!) Ako se hoče ta zveza doseči do 1. maja 1912., je treba nemudoma ukreniti sledeče: 1. Vse občine, okrajni zastopi, župni uradi, šolska vodstva in druge korporacije ter zasebniki, naj generalni direkciji takoj vpošljejo prošnjo, katera se županstvom te dni dopošlje, da jo izpopolnijo, preskrbijo podpise in odpošljejo; 2. isto naj store trgovine in obrtne zbornice v Zagrebu, Ljubljani in Gradcu ter deželne zveze za promet tujcev; 3. skliče naj se po županstvu Sevnica, Krško ali Brežice večji sestanek interesentov, ki naj izvoli akcijski odbor in deputacijo, da se odpošlje na železniško ministrstvo, na generalno inšpekcijo avstrijskih železnic in na generalno direkcijo južne železnice. Vsi ti koraki, izvedeni s primerno hitrostjo in energijo, morajo imeti uspeh; o tem ni dvoma! Čas hiti in do konca tega meseca mora biti akcija končana. Prerekanje po časopisih je povsem nepotrebno. Dotični dopisniki naj raje opuste vse neslanosti in naj primejo za delo.

Darila za muzej. I. Karba na Krapju neolit-sko dleto, K. Tratnik iz Maribora štirioglat solnograški srebrnjak, brončeno školjko; g. Kreft, Sv. Jurij ob Ščavnici, star samokres, kupno listino iz leta 1730, L. Janžekovič v Veržju na Murskem polju, majhen kos vulkanične lave, Ern. Čuček, rud. akademik od Sv. Ruperta v Slov. gor., zbirko rudnin (19 komadov), F. Vabič v Ptujju zbirko rimske tlačne opeke iz Osešja in Vičave, I. Kranjc, kaplan v Žetalah, deloma daroval, deloma s posredovanjem pridobil: staro sulico s kljuko (dar Jak. Žeraka v Žetalah), dve starinski peči (odri), oljnato podobo Kristusa na križu (darovala Hel. Tomažič pri Sv. Petru), stekleno podobo Marijino oznanjenje (daroval Fr. Fras pri Sv. Petru), oljnato podobo, Kristusovo glavo, sv. Jožefa, Madona della Sedia iz gipsa, majoliko, zbirko romarskih podob, zbirko izkopnin iz hoče okolice, 58 knjig, 29 brošuric, album koroških gradov, trgov in mest, zbirko denarja in kolajn, 2 ženska pasova iz meči.

Vina iz let 11. so bila vedno na posebno dobrem glasu. Tako se še danes mnogokrat piše o izbor-nem vinu iz leta 1711. O vinu iz leta 1811. pišejo stare knjige: Leto 1811. je bilo posebno vinsko leto. Tak-kega vina kot to leto že ni bilo 20 let. Zima je bila mila, ni bilo ne snega, ne mraza. Spomlad se je za-čela že meseca februarja, v majniku pa je trta že cve-la, grozdje je rano zorilo in o Mihaljevem je bila tr-gatev že končana. Tega leta se je pojavila tudi repa-tica. — Tudi leta 1911. bo izvrstno vinsko leto, in ker so vsled lanske slabe letine kleti prazne, bo imelo vi-no tudi dobro ceno.

Hmelj. Žatec, dne 27. septembra 1911. Iz hmelj-skega trga se ne more poročati o nobeni spremembi. Proda se pri zelo mirnem razpoloženju sto, največ do 150 bal dnevno. Cene se pri tako mirni kupčiji niso mogle držati, in so se začele po malem krušiti. Se-veda pride pa zopet to v poštev, da pride skoro samo slab hmelj v promet, katere vrste danes prvič notira-mo. — Plačuje se za slab hmelj 412 do 418 kron, sr. dobri 425—435 K, prima 435—445 K, najboljši 445 do 450 K. Danes se je zopet nekaj partij prima hm. prodalo za 450 K. — Žatečki okraj, ki je pridelal letos ok-roglo 93.000 stotov, je danes koncem septembra že več kot 90 % svojega pridelka prodal. To dejstvo zna še vplivati na cene, seveda nekoliko pozneje. Sklepno razpoloženje je mirno. Cene se nagibajo v dobro kup-cem. Združena zatečka zaznamovalnica je do 27. sep-tembra halirala skupno 2944 bal.

Esperanto. Kdor hoče zastopj na esperantski kongres v Krakov, kjer bodo zastopani prvič oficijel-no slovenski esperantisti, naj naroči nemudoma esp. slovnico za 1'30 K. Društvo čeških esperantistov se je namreč zavezalo, plačati tisočemu naročniku vse iz-datke, da se doseže čim prej to število. Naročite to-rej takoj esp. slovnico, ker manjka do 1000 le malo. — Založništvo esp. knjig, Juršinci, Štajersko.

Črnogorski denar v Avstriji. S 4. t. m. je bil črnogorski denar pripuščjen za plačevanje pri carin-skih, davkarskih in poštah uradih ter pri blagajnah državnih železnic v kotorskem in dubrovniškem okr.-glavarstvu, v mestih Zadru, Sibeniku, Splitu in v tr-gu Metkoviću. Zlati črnogorski denar vsprejemajo tu-di poštni uradi na Dunaju, v Pragi in v Trstu. Čr-nogorski denar se vsprejema po njegovi nominalni vrednosti, to je: 1 perper za 1 K, 1 para za 1 stotin-ko. Carinski uradi sprejemajo srebrni denar le do zneska 10 K; denar iz nikla in bronca se bo vspre-jemalo samo v zneskih, v katerih se ne more plačeva-ti s srebrom.

Razstava živine v beneški Sloveniji. V pone-de-ljek, dne 2. t. mes. je bila v Čedadu razstava živine beneških Slovencev. Udeležile so se razstave skoro vse občine beneške Slovenije. Obdarovanih je bilo več posestnikov. To je bila prva razstava te vr-ste za beneške Slovence. Po razstavi je bil banket, pri katerem so vladni zastopniki napivali povzdigu beneške Slovenije (incremento della Slavia italiana). Navzoč je bil in govoril je pri banketu tudi slovenski pisatelj mons. Trinko.

Nemškutarski panama v Borovljah. „Mir“ od 7. t. m. piše: Čudne reči se dogajajo pri nas. Pred kakimi tremi tedni — bilo je to dne 6. septembra — se je vršila hišna preiskava pri tvrdki Hess et Comp., in posledica tega je bila, da so dejali lastnika te fir-me pod ključ in ga odpeljali k okrožni sodnji v Stey-er na Gornjem Avstrijskem. Istega dne se je vršila hišna preiskava tudi pri načelniku puškarske zadrug-e, občinskemu odborniku in članu krajnega šolske-ga sveta, g. Jan. Schaschel-Outschar-ju. Roka pra-vice pa se je stegnila še dalje. Dne 28. septembra so se tudi izvrševale po preiskovalnem sodniku iz Stey-er in njemu prideleni komisiji preiskave pri podna-čelniku „Unterrosentaler Spar- und Vorschusskasse“, svetniku trgovske in obrtne zbornice, udru uprave-ga sveta puškarske zadruge, gosp. županu Jofefu Og-ris-u, pri odborniku puškarske zadruge, in zgoraj i-menovane „Sparkasse“, članu krajnega šolskega sve-ta in občinskemu svetovalecu g. Jožefu Hambruschu in pri več drugih visokih glavah. Kaj se je dogna-lo, tega do danes seveda še ne vemo, govori se pa mno-go o zapečatenih knjigah in da vse podpore Südmar-ke za uspešno konkurenco niso nič izdale in je bilo treba še drugih manipulacij. Vsled tega so se te gla-ve, ki so se prej tako ponosno dvigale, že precej po-besile. Sploh pa še ni dolgo od tega, ko se je obso-dilo občinskega svetovaleca Angelo radi tatvine.

In zopet bo ena močna gospodarska vez z Grad-cem več, piše Lesničar v „Slov. Narodu“, ko poroča o posredovalnici za prodajo sadja v Gradcu. G. Les-ničar čuti zopet enkrat potrebo — v spomin na nek-danje narodno-radikalne čase — povdarjati narodni moment. To je tisti Lesničar, ki v prilog Nemecev piše proti slovenski obstrukciji, hvali „objektivnost“ Neme-cov, odobrava politične zveze z Nemci o priliki voli-tev in kot tajnik Narodne stranke mirno gleda, kako moledujejo liberalne posojilnice za sprejem pri nem-ški Zvezi v Gradcu, ker jim celjska Zveza odpovedu-je ves kredit in jih na ta način tira v gospodarsko odvisnost od Nemecev. Posojilnicam v Mali Nedelji, Rogatecu, Poljčanah, Žusmu sledi baje cela vrsta libe-ralnih posojilnic. Govori se, da liberalni listi pišejo radi tega proti obstrukciji, da bi si pridobili naklon-jenost graške Zveze in denar za liberalne posojilni-ce. To so močne gospodarske vezi z Gradcem, o ka-terih naj poroča g. Lesničar. Ljudi, ki se ponujajo Nemcem, se naj brez pardona razkrinka.

XIII. mednarodni protialkoholni kongres je bil v Haagu na Nizozemskem od dne 11. do 16. septem-bra. Zaradi velike oddaljenosti se menda ni udeležil noben Slovenec. Za danes samo zanimivo novico, da je imel papež na njem svojega zastopnika, ki je v njegovem imenu shod pozdravil. Kaj bodo rekli nato tisti, ki pobijajo abstinenco s stališča katolištva in v skrbi za sveto cerkev!

Liberalna stranka na Kranjskem se je preob-novila. Imela je v pretečeno sredo sestanek zaupni-kov, ki je izvolil nov izvrševalni odbor in sicer: predsednik dr. Ivan Tavčar; I. podpredsednik dr. Karol Triller; II. podpredsednik dr. Vladimir Rav-nihar; tajnik Adolf Ribnikar; blagajnik dr. Alojzij Lavš; dalje še pet članov: Franchetti Engelbert, dr. Kokalj Alojzij, dr. Novak Fran, dr. Pestotnik Pavel, in Reisner Josip. — Torej starini in mladini zopet lepo skupaj. Bomo videli, kaj bo.

Štajersko.

Maribor. Slov. Straža priredi danes zvečer družinski večer v gostilni pri g. Kirbišu. Na svide-nje!

V Studencih pri Mariboru je umrl v četrtek, dne 16. t. m. g. Karol Zorec, posestnik in bivši dol-goletni župan, v 64. letu starosti. Umrl je tudi 75let-ni posestnik Josip Majhenič. N. v m. p.!

Hoče. Dne 6. t. m. je spravljal Blaž Janžič ko-ruzo s polja. Na poti proti domu se je pa zvrnil voz na njega tako nesrečno, da si je močno poškodoval desno nogo. Upamo, da bo dobri mož kmalu zopet ok-reval, posebno ker je bila kmalu pri rokah dobra zdravniška pomoč.

Dogoše. V četrtek dne 5. t. m. je skočila v Dravo med vasmi Zerkovci in Dogoše žena gospoda Nekrepa. Pred kratkim jo je zadela kap; zdaj pa je nekoliko okrevala, toda um se ji je otemnel. Truplo so že našli blizu Dogoš.

Razvanje. Letošnja vinska trgategv ni tako us-pela, kakor se je splošno pričakovalo. Marsikateri se je prevaril za par polovnjakov. To pa, kar je v kle-ti, je izborna kapljica.

Razvanje. Po naši občini hodi neki mož, ki na-šemu ljudstvu razlaga to in ono. Mi mu svetujemo, da take manevre za naprej opusti, ker . . .

Št. Lenart v Slov. gor. Podružnica Slov. Stra-že za Št. Lenart in okolico ima v nedeljo, dne 15. ok-tobra po večernicah občni zbor pri Arnušu. Govori Fr. Žebot iz Maribora.

Dobrna. Kmetijska podružnica na Dobrni ima dne 15. t. m. svojo odborovo sejo, pri kateri se bode

posebno posvetovalo o sprejemu sosednih posestnikov v podružnico. Govoril bo gospod potovalni učitelj Fr. Goričan. Če bo mogoče, poročal bo tudi gospod Si-ma-Gall o pašnikih. Člani in sploh posestniki, pridite gotovo dne 15. t. m. ob 3. uri popoldne v hotel O-rosel ali „Union“ na Dobrni.

Šikole na Dravskem polju. Suša ni bila samo na polju in senošetih, temveč tudi v naši liberalni mlekarni, in je še čim bolj huda suša. Govori se, da se bode mlekarna čisto posušila. Ravnatelj, ob enem tudi mlinar, misli, da je mlekarna njegov mlin. Pov-sod odtrguje zadružnikom dvajsetice od mlečnega de-narja. Potem so pa veseli vsi Bezjaki in Vinkoti na dan pobranih dvajsetic.

Sv. Trojica v Slov. gor. Prihodnjo nedeljo, dne 15. oktobra se vrši pri nas važen shod izobraževal-nega in mladeniškega društva. Začetek takoj po 10. sv. maši v samostanu. Mladenci in možje domače in sosednjih župnij, prihitite vsi na ta važen shod. Go-vori govornik iz Maribora.

Kozje. V kozjanskem okrajnem šolskem svetu bo sedel „zanimiv“ zastopnik učiteljstva. Opozorjamo meročajne činitelje, naj ne pozabijo izvajati obljublje-nih posledic.

Brežice. Dne 8. t. m. ob 7. uri je bila naenkrat opekarna g. Faleschinija za „Hrastinco“ vsa v pla-menu. Sreča, da ni bilo vetra, ker požarna bramba ni mogla biti takoj na mestu.

Razgled po svetu.

Judovska moč. Leta 1852 je ustanovil nekdanji francoski ministar pravosodja in predsednik francos-kih lož, jud Cremieux, „Izraelsko zvezo. V svojem oklicu je rekel med drugim: „Uporabimo vsako prili-ko! Naša moč je velika; uporabimo jo! Ni daleč dan, ko bodo vsa bogastva zemlje imeli v svojih ro-kah samo judje. Novo Mesijstvo kraljestvo, nov Jeru-zalem mora ostati na mestu cesarjev in papeža.“ In tako kraljestvo so si judje res ustanovili, saj vladajo skoro vso svetovno trgovino in industrijo. Kakšna je njih moč v naši Avstriji, naj vam kaže nekaj števil-k o bogastvu avstrijskih judov. Najbogatejši je seveda baron Rothschild, ki ima čez 11 in pol milijarde K premoženja, ki mu dajejo na leto 440 milijonov kron dohodka, na dan 1,100.000 K in na uro 50.000 kron, na minuto 833 K, na sekundo 13 K. Ta denar ima naložen pri raznih bankah, pri akcijskih družtvih, v veleposestvih, rudokopih, petrolejskih zadrugah itd. Ivan Königswarter je prišel na Dunaj leta 1852 s premoženjem 1,482.000 K. Njegov sin ima danes čez 200 milijonov kron. Jud Reitzes je prišel na Dunaj leta 1860 kot navaden trgovec. Danes ima čez 400 mi-lijonov kron. Trgovec s premogom David Guttman je prodajal vžigalice po kavarlah; danes ima čez 200 milijonov kron premoženja itd. Kdaj so ti ljudje tako obogateli? Spravili so v svoje roke ogromna po-sestva, ustanovili akcijska društva, banke, zavaro-valnice, ponudili so se državi, da zidajo železnice, napravljali so tovarne in se mastili z debelimi dobič-ki. Pri tem so seveda goljufali, da je bilo joj. Saj jim je po postavi, po njihovem svetem pismu proti krist-janom vse dovoljeno. Par izrekov iz njega ne glasi na primer tako-le: „Izvoljeno ljudstvo je vredno več-nega življenja, ostali narodi so pa podobni oslom“, „Goja, to je kristjana, smeš golju ati in jemati od nje-Z svojo nesramnostjo, goljufijo, brezobzirnostjo so ga obresti“, „Žival in akum, to je kristjan, sta isto.“ dosegli vso moč na gospodarskem in kulturnem po-lju. Jud vladajo in dela javno mnenje, jud ustvarja moralo in zastruplja milijone z umazaniam časopisjem. Zato je klic antisemitov popolnoma opravičen: „Boj židovstvu!“

Diplomatsko dramo v dveh dejanjih objavlja Šlement Vautel v pariškem „Matinu.“ Prvo dejanje se godi nekoč na Turškem. Briganti napadajo itali-janskega diplomata markija di San Giuliana.

Prvi brigant: Denar . . .

Drugi brigant: . . . ali pa življenje!

ali ne?

Diplomat: Lepe reči! Ali živimo v 20. stoletju
Prvi brigant: Nikar ne predavajte! Brzo de-nar, ali pa . . .

(Pokaže na svoj pas, za katerim tiči cel arze-nal pištol in bodal.)

Diplomat: In pri vsem tem smo še v civilizira-ni deželi! Kaj bi se še le zgodilo, če tježela ne bi bila civilizirana?

Izroči roparjem, kar ima.

Drugo dejanje igra v Carigradu. Marki di S. Giuliano je udril v sobo velikega vezirja.

Diplomat: Tripolitaniyo ali pa vojno!

Veliki vezir: Lepe reči! Ali živimo v 20. sto-letju ali ne?

Diplomat: Nikar ne predavajte! V 24 urah! Tripolitaniyo, ali pa . . .

Odvede velikega velikega do okna in pokaže na morje, kjer se bahavo ziblje velika italijanska barka.

Diplomat: Te sorte jih imamo še več.

Veliki vezir: In pri vsem tem sva še oba civi-lizirana človeka. Kaj bi še le bilo, če ne bi bila ci-vilizirana?

Drugo dejanje se gotovo tako konča kakor pr-vo . . .

Zahtevajte v gostilnah katoliško-narodne liste Straža in Slov. Gosp.

Osebe, ki jih pogostokrat mučijo **želodčne težkoče**, se čutijo zelo olajšane če zavzamejo kake pol ure pred jedjo 1 — 2 žlici **Franc Jožef-ove grenčice**. — »Naravna Franc Jožef-ova grenčica«, piše prof. dr. pl. Nussman v Monakovem, »učinkuje hitro, brez bolečin in mnogokrat celo pri vporabi majhnih količin.

Enonastropna hiša v Mariboru, Koroška cesta se prodaja. Naslov se izve v upravnistvu.

Učenec se takoj sprejme v manufakturni trgovini M. E. Šepec, Maribor.

BOLNI na vratu in na pljučah ter astmatiki, ki menite, da je vaša bolezen neozdravljiva, obrnite se na trdiko L. Welfsky v Berlinu N., Weissenburgerstr. 79. — Tisoč priznanj je porok velike zdravilne moči. Brošure na zahtevo zastoj!

Hiša se poceni prodaja v Mariboru, Kernstockgasse št. 6. Več se izve pri upravnistvu.

Molitvenike, rožne vence, podobice, križe različnih vrst, svetinj iz aluminijuma itd. itd. priporoča Tiskarna sv. Cirila v Mariboru ob Dr.

Vage

za wagone, voze (mostne), centimalne, škalo, decimalne, za živino, tablicove in vsake druge vrste za gospodarske in obrtniške namene izdeluje ter priporoča po nizkih cenah

Jos. Kaláb,
tovarna za vage,
Brno, Zidenice Moravsko.
80 slovanska obrt.

Zakaj, moj ljubi, si nahoden?

Meni se kaj takega sploh ne more zgoditi. Prvič imam izvrstno protisredstvo in drugič, si znam hitro pomagati, ako čutim le malo prehlajenja; jaz vzamem zmiraj pristne sodenske mineralne pastile. Kakor hitro obolijo vrat in bronhije vsled nahoda, pomagajo hitro in sigurno sodenske pastile. Zato raj poslušaj moj svet, kupi si v lekarni ali drožeriji škaltjico sodenskih za K 125, pazi pa, da ne dobiš kakih ponarejenih.

Generalna reprezentanca za Avstro-Ogrsko W. Th. Guntzert, c. kr. dvorni dobavitelj Dunaj IV-1., Grosse Neugasse 17.

Pijte samo Tolstovrško slatino.

Naroči se v Tolstem vrhu, Guštanj, Koroško.

Ne pozabite

Volno, sukno (štoffe), cajge, modno perilno blago, preproge, odeje, koce, platno in vse manufakturno blago kupite najbolje in najceneje v domači trgovini

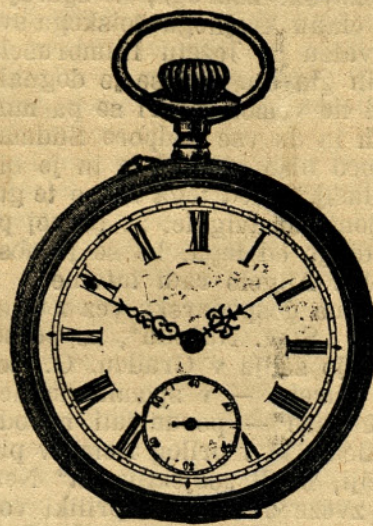
M. E. Šepec,
Maribor.

Grajski trg. 1036a Burgplatz.

Zahtevajte list Straža!

Slovinci pozor!

Tehtnice (vage) za most, vino, žganje, mleko i. t. d. prave klosterneburške v velikem izboru. Posebno priporočam nove slovenske plošče za gramofon, v katerih imam sedaj posebno veliko izbiri.

Popravila se točno in hitro izvršujejo.

Urar, očalar in zlatar

Franjo Bureš Maribor

Tegethofova cesta št. 39.

Trgovina s cementom in stavbenimi izdelki

Ferdinand Rogač

Maribor, Fabriksgasse št. 11

priporoča svojo mnogovrstno zalogo cementnih cev, stopnic, korit, kakor vseh drugih cementnih izdelkov. — Dalje: kamnatih cev, molarkeške plošče itd. Sprejmejo se druga cementna dela v izvršitev. Plošče za tlakovanje, korita za napajati po najnižjih cenah.

Veletgovina s špecerijo in 479

z deželnimi pridelki

Anton Kolenc: Celje

Glavna zaloga: Graška cesta 22 Podružnica: Narodni dom.

Prazen je izgovor, da se mora blago iskati pri tujcih, ker Vam nudi domača zgoraj imenovana veletgovina v vsakem oziru bogato in zelo povečano zalogo z vedno svežim blagom, tako, da zamore proti vsaki konkurenci popolnoma ustreči zahtevam cenj. g. trgovcev in prosim za mnogobrojen obisk, o čemur se lahko vsakdo sam prepriča, če tudi z najmanjšim poizkusom.

Večastitim gospodom duhovnikom ponudim voščene, kakor tudi druge vrste sveč, ter olje in kadilo za cerkve.

Kupujem tudi deželne in druge pridelke, kakor oves, rž, pšenico, divji kostanj, želod, suhe gobe, med v satovju, fižol, seno, orehe, krompir, maliso štupo, smrekove storže, vsakovrstno sadje, sveže in suho, vinski kamen, itd. itd. sploh vse deželne pridelke po najvišjih dnevnih cenah, nadalje kupujem vsakovrstne vreče, ter petrolejske in oljnate sode

Imam tudi v zalogi rižovo moko in otrobe za krmilo živine v ceni od 9 do 15 Kron 100 kg pri odjemu celega vagona ter „Lukulus“ za pitanje svinj.

Na debelo!

Veletgovina s papirjem.

Na drobno!

Goričar & Leskovšek

Celje : Graška ulica šte. 7.

Zvezna trgovina (Goričar & Leskovšek)

Celje, Rotovška ulica šte. 2.

Tovarniška zaloga vsakovrstnega papirja, pisalnih in risalnih potrebščin. Lastna zaloga šolskih zvezkov, risank, risalnih skladov ter vseh tiskovin za urade.

Edina štaj. narodna steklarska trgovina

na debelo in na drobno

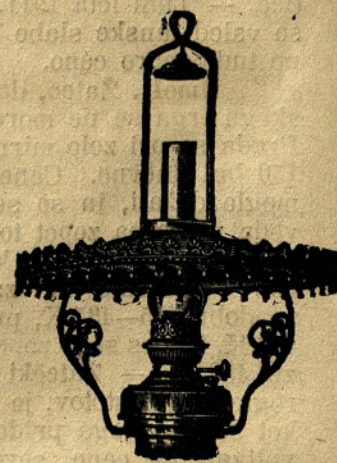
Franč Strupi : Celje

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogate zaloge steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Provizorije vseh steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.

LJUDSKA HRANILNICA

in POSOJILNICA V CELJU

registrovana zadruga

z neomejeno zavezo

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta št. 9, I. nadstropje

obrestuje

hranilne vloge po 4 1/2%, brez odbitka rentnega davka. Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se obrestovanje prekinilo. Daje vložnikom na dom brezplačno hranilne nabiralnice. Sprejema po sejnem sklepu vloge na tekoči račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne vzdiga.

uraduje

vsak torek in petek dopoldne. Prošnje se sprejemajo in poslanila se dajejo vsak dan, izveniški praznike, dopoldne od 8. do 12. ter od 3. do 6. ure popoldne. Za vplačila po pošti se dajejo zastoj poštne-hranilnične položnice, šte. 92465. Telefon ima št. 8. Za brzojavo zadostuje naslov: Ljudska posojilnica Celje.

posojuje

na zemljišča po 5%, do 8 1/2%, z amortizacijo ali brez nje, na zastavo vrednostnih listin in na osebni kredit pod ugodnimi pogoji. Konvertuje vknjižene dolgeve pri drugih zavodih in izterjuje svojim članom njih terjatve. Prošnje in listine za vknjižbo daja brezplačno, stranka plača le koleke.